

Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och transporträtt
Att: Rickard Sobocki
103 33 Stockholm

e-post: rickard.sobocki@regeringskansliet.se

Betänkandet av utredningen om kollektiv rättighetsförvaltning på upphovsrättsområdet SOU 2015:47

Sammanfattning

- SAMI är som utgångspunkt positivt inställt till ett EU gemensamt regelverk för kollektiv rättighetsförvaltning och tillstyrker att direktivet genomförs genom att en ny lag införs.
- SAMI uppfattar att direktivet är avsett att främja en sund kollektiv rättighetsförvaltning och menar att lagstiftningsarbetet därför måste genomsyras av en rimlig balans mellan rättighetshavarnas rättigheter och organisationernas förutsättningar att bedriva en kostnadseffektiv förvaltning. En överreglering riskerar att inskränka den flexibilitet som krävs för att organisationer inom olika verksamheter på ett effektivt sätt ska kunna anpassa verksamheten efter rådande förutsättningar på området.
- SAMI efterlyser en tydlig vägledning om när den nya lagens bestämmelser gäller utöver eller istället för befintlig associationsrättslig reglering.
- SAMI efterfrågar ett förtydligande av att den kollektiva ordningen följer direkt av lag och att obligatorisk kollektiv förvaltning gäller för samtliga förfoganden som omfattas av inskränkningen i 47 § URL då detta får betydelse för tillämpligheten av framförallt direktivets art. 5 (förslagets kap. 3).
- SAMI avstyrker formuleringen av styrelseledamots och vd:s skadeståndsansvar, förslagets 12 kap. 4 § 1 st. SAMI menar att skadeståndsansvaret ska motsvara vad som gäller enligt den associationsrättsliga regleringen.
- Det bör framgå direkt i lagtexten, förslagets 5 kap. 4 § att stämman kan förfoga över utnämning eller avskedande av styrelseledamöter genom föreskrifter i stadgarna. SAMI har påpekat att ordet "avskedande" känns främmande i sammanhanget.
- SAMI anser att utgångspunkten för fördelning och avdrag bör vara rättigheternas individuella karaktär och att detta bör gälla för såväl hantering av insamlade medel som fördelning och genombetalning.

- SAMI tillstyrker att en treårig preskriptionsfrist införs, förslagets 7 kap. 8 §. SAMI efterlyser ett tydligt klargörande av hur denna preskriptionsfrist förhåller sig till de allmänna preskriptionsreglerna
- Beträffande förhållandet till användarna, delar SAMI bedömningen att direktivet inte avser att begränsa avtalsfriheten på upphovsrättsområdet och att det inte införs någon kontraheringsplikt eller förhandlingsskyldighet i förhållande till dessa.
- SAMI menar att rapporteringskyldighet för användare är en grundläggande förutsättning för att organisationen ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt den nya lagen och att rapporteringsplikt bör kunna åberopas även i förhållande till tidigare led (när innehållet tillhandahålls av t.ex. en musikleverantör). Dessutom bör rapporteringen ske utan kostnad för organisationen.
- SAMI anser att även framställare i vissa fall bör åläggas en skyldighet att bistå en kollektiv förvaltningsorganisation med information om upptagningen.
- SAMI tillstyrker förslaget att PRV utses att utöva viss tillsyn.

1. Bakgrund

Svenska Artisterna och Musikerna Intresseorganisation, SAMI, är den organisation som företräder utövare på musikområdet och som i huvudsak administrerar deras rätt till ersättning vid offentligt nyttjande av ljudupptagningar enligt tvångslicensen i 47§ upphovsrättslagen (URL). SAMI samlar även in ersättning till fonogramproducenterna enligt särskild överenskommelse med International Federation of the Phonographic Industry, IFPI, svenska gruppen. SAMI företräder drygt 34 000 svenska artister och musiker och företräder därutöver ett mycket stort antal utländska rättighetshavare med stöd av ömsesidighetsavtal (representationsavtal) med utländska utövarsällskap.

Från området offentligt framförande, samlar SAMI in ersättning från cirka 45.000 musikanvändare i Sverige. Därutöver tillkommer ett relativt stort antal musikanvändare från den insamling som IFPI, Svenska gruppen samlar in för SAMIs räkning på i huvudsak området överföring till allmänheten, d.v.s. radio, TV och internet.

SAMI bedriver sin verksamhet som ekonomisk förening. SAMI:s föreningsstyrning sker via föreningsstämman, styrelsen och verkställande direktören (vd) i enlighet med lagen om ekonomiska föreningar (LEF), SAMI:s stadgar, styrelsens arbetsordning och styrelsens vd-instruktioner.

SAMI har under utredningsarbetet deltagit med en expert och har på så sätt följt arbetet och kunnat komma med information och synpunkter. SAMI har även lämnat in skrivelser samt haft enskilt möte med den särskilda utredaren och sekreteraren.

Med anledning av Justitiedepartementets remiss av den 12 maj 2015 har SAMI inbjudits att lämna yttrande över betänkandet Kollektiv rättighetsförvaltning på upphovsrättsområdet (SOU 2015:47).

SAMI kommer nedan att gå igenom lagförslaget kapitelvis och SAMI kommer att yttra sig i de delar SAMI finner särskilt viktiga och relevanta. Beträffande förslaget 11 kapitel om gränsöverskridande licensiering av närrättigheter till musikaliska verk, har SAMI valt att inte yttra sig alls. Det betyder inte att SAMI anser att området är ointressant. Det som händer på uphovsmannasidan brukar så småningom bli aktuellt även på utövarsidan.

SAMI:s yttrande tar sin utgångspunkt i den praktiska och rättsliga verklighet som kännetecknar kollektiv rättighetsförvaltning på utövarområdet och främst såvitt avser användning av inspelad musik i offentliga sammanhang. Beträffande kopplingen till de associationsrättsliga regelverken begränsar sig SAMI:s synpunkter i förekommande fall till LEF.

1.1. Allmänt om kollektiv förvaltning för utövande konstnärer på musikområdet

I tillägg till de redogörelser om SAMI:s verksamhet som lämnats inom ramen för utredningen och för en ökad förståelse av de förutsättningar under vilka SAMI bedriver sin rättighetsförvaltande verksamhet önskar SAMI anföra följande.

Beträffande utövare på musikområdet (typiskt sett artister och musiker) har deras ensamrätt såvitt avser tillgängliggörande till allmänheten, med undantag för tillgängliggöranden på begäran, av inspelade prestationer ("fonogram") inskränkts genom en s.k. tvångslicens i upphovsrättslagens 47 §.

Tvångslicensen innebär att vem som helst får använda offentliggjorda inspelningar utan inhämtande av förtida tillstånd förutsatt att en ersättning erläggs till medverkande utövare på (och framställare av) inspelningen. Tvångslicensen omfattar offentligt framförande, överföring och även vidareändring av ljudupptagning. Bestämmelsen påbjuder en kollektiv förvaltning av ersättning för offentligt framförande och överföring genom att föreskriva att om två eller flera artister medverkat på inspelningen ska krav på ersättning framställas gemensamt och dessutom samtidigt med motsvarande krav på ersättning från framställarna. För vidareändring är den kollektiva förvaltningen direkt anbefalld genom att krav endast får framställas genom en representativ organisation. Ersättningsrättens konstruktion innebär att kollektiv förvaltning är en nödvändighet enligt lag. SAMI har tidigare och i andra sammanhang påpekat det inkonsekventa i att inom en och samma bestämmelse uppställa olika krav på hur krav på

ersättning ska framställas. SAMI menar att den kollektiva ordningen bör samordnas och komma till direkt uttryck för samtliga förfoganden som ryms under bestämmelsen.

I och med införandet av Sällskapsdirektivet i svensk rätt får denna fråga förnyad aktualitet eftersom tillämpligheten av vissa av direktivets bestämmelser blir beroende av om det är fråga om rättigheter som förvaltas med stöd av bestämmelser i lag eller med stöd av ett förvaltningsuppdrag. I detta sammanhang bör nämnas att i majoriteten av EU: s medlemsstater föreskrivs en obligatorisk kollektiv förvaltning av utövers och framställares ersättningsrätt, ofta i kombination med ett överlåtelseförbud till annan än en kollektiv förvaltningsorganisation, se sammanställning i AEPO-ARTIS rapport avseende Performers' Rights and European Legislation: Situation and Elements for Improvement¹. SAMI vidhåller att det bör tydliggöras att hela ersättningsrätten är föremål för obligatorisk kollektiv förvaltning genom representativa organisationer i kombination med ett överlåtelseförbud.

Förutom insamling med stöd av tvångslicensen i 47 §, företräder SAMI artister och musikers rätt till privatkopieringsersättning på fonogramområdet. SAMI som är medlem av Copyswede fördelar och betalar igenom ersättningen som avdelats för privatkopiering av fonogram (typiskt sett utgiven musik). Copyswede är också den organisation, som på uppdrag av bl a SAMI, träffar avtal om och inkasserar ersättning för vidareändring (den s k. kabelersättningen). Beträffande den insamling som sker genom Copyswedens försorg, erhåller SAMI den andel som beräknats avse användning (kopiering eller vidareändring) av inspelad musik för vidare fördelning och utbetalning till rättighetshavarna.

SAMI är vidare den organisation som enligt Förordning om Fonogramersättning ansvarar för fördelningen av fonogramersättning (kompensation för utlåning av musik på folk- och skolbibliotek, SFS 1998:1387) till berörda artister och musiker.

Enligt överenskommelse med Svenska Musikerförbundet har SAMI åtagit sig att ansvara för inkrävande och fördelning av tilläggsersättning enligt Upphovsrättslagen 45a och b §§.

Baserat på avtal förvaltar SAMI slutligen vissa av utövarnas ensamrättigheter enligt 45 § såvitt gäller andra sekundära nyttjanden. Här aktualiseras vissa typer av on-demand nyttjanden, viss kopiering m.m. Utövande konstnärer omfattas numera av avtalslicensen för radio och tv (42e §) och den generella avtalslicensen (42h §) i Upphovsrättslagen för nyttjanden som inte redan faller in under tvångslicensen i 47 §.

Gemensamt för alla områden där insamling sker med stöd av 47 § är att insamlingen sker för hela den i Sverige i ersättningshänseende skyddade repertoaren. På de områden där SAMI erhåller nyttjanderapportering sker fördelningen utifrån den faktiska användningen i efterhand. Om nyttjanderapportering saknas eller bedöms inte vara kostnadseffektiv använder SAMI sig av analogiunderlag för individuell fördelning. Tillämpade fördelningsregler tillämpas lika och oberoende av om berörd rättighetshavare är ansluten till SAMI eller representerad av annan organisation under representationsavtal med SAMI. SAMI: s stadgar medger på visst sätt att avdrag görs för s k yrkesfrämjande verksamhet, något som i dagsläget inte alls eller i mycket begränsad omfattning sker.

2. Allmänt om direktivet och dess syfte (kap 6)

SAMI är som utgångspunkt positivt inställt till ett EU gemensamt regelverk för kollektiv rättighetsförvaltning.

Musik är till sin natur gränslös och svensk musikexport omfattande. Det innebär att SAMI:s förvaltning inte enbart är en nationell angelägenhet utan att SAMI har ett stort intresse av att det finns väl fungerande organisationer även i andra länder som kan garantera att SAMI-anslutna artister och musiker blir ersatta när deras musik används utanför Sverige. Goda styrelseformer och insyn bör ha en positiv effekt på det allmänna förtroendet för förvaltningsorganisationernas verksamhet och fungera som en garant för att såväl rättighetshavares som användares intressen tas till vara.

---

¹ <http://www.aepo-artis.org/usr/AEPO-ARTIS%20Studies/AEPO-ARTIS-study-on-performers-rights-1-December-2014-FINAL.pdf> , sid14ff

Samtidigt är det förstås viktigt att bestämmelserna utformas på ett sätt som inte i onödan komplicerar och/eller fördröjer verksamheten, liksom att de så långt som möjligt anpassas till förutsättningarna på de områden de avser. På flera ställen i utredningen påpekas vikten av en rimlig balans mellan rättighetshavarnas rättigheter och den individuella organisationens förutsättningar för att kunna bedriva en kostnadseffektiv förvaltning. SAMI uppfattar att syftet med direktivet på intet sätt är att begränsa eller förhindra kollektiv förvaltning. Tvärtom uppfattar SAMI att direktivet, genom att säkerställa en sund förvaltning, avser att lyfta fram den kollektiva förvaltningen som ett, för såväl användar- som rättighetssidan, önskvärt eller till och med nödvändigt komplement till individuell förvaltning. Att kollektiv rättighetsförvaltning underlättar eller till och med möjliggör massutnyttjanden av skyddade verk och prestationer är uppenbart. Det svenska införandet bör alltså inte genomföras på ett sätt som riskerar redan fungerande modeller för kollektiv förvaltning och/eller som leder längre än vad direktivet kräver och därigenom skapar en obalans – nationellt eller i relation till ordningar i andra EU-länder med möjliga konkurrensackdelar som följd.

Direktivet spänner över alla områden för kollektiv förvaltning av rättigheter och det nya regelverket är avsett att tillämpas på en stor mängd organisationer inom många olika områden med ofta olika förutsättningar för sin verksamhet. Det innebär att lagstiftaren har en grannliga uppgift att införa regelverket i svensk lagstiftning; en överreglering på området riskerar att inskränka den flexibilitet som krävs för att organisationer inom olika verksamhetsområden på ett effektivt sätt ska kunna anpassa verksamheten efter rådande förutsättningar på området. Som nämnts inledningsvis har SAMI i det följande utgått från de förutsättningar som gäller för rättighetsförvaltningen inom ramen för SAMI:s verksamhet.

SAMI tillstyrker att direktivet genomförs genom att en ny lag införs då detta torde bidra till tydlighet och överskådlighet. Beträffande den nya lagens förhållande till de associationsrättsliga regelverken så kommer förvaltningsorganisationerna att måsta förhålla sig till såväl (relevant) associationsrätt som den nya lagen. Till undvikande av dubbelreglering eller osäkerhet om vad som gäller för en kollektiv förvaltningsorganisation bör så långt som möjligt ges tydlig vägledning om när den nya lagens bestämmelser gäller utöver eller istället för befintlig associationsrättslig reglering.

2.1. Representation av rättighetshavare samt medlemskap och organisation (kap 7)

2.1.1. Rättighetshavarnas rättigheter (kap. 7.2)

SAMI tillstyrker förslaget med följande anmärkning och tillägg.

Beträffande rättighetshavarnas rättigheter i förhållande till förvaltningsorganisationen följer av direktivet att rättighetshavarna ska ha en betydande frihet att själva utforma eller bestämma omfattningen av ett förvaltningsuppdrag och att organisationen inte får ålägga rättighetshavarna skyldigheter som i sig inte är nödvändiga för uppdragets genomförande och därigenom åstadkomma "inlåsnings effekter". Samtidigt betonas att valfriheten beträffande uppdragets utformning kan behöva begränsas av omfattningen av organisationens verksamhet och förutsättningarna för att kunna bedriva en kostnadseffektiv förvaltning. Om valfrihet i praktiken leder till eller innebär en risk för fragmentisering av rättigheter med ökade kostnader och ökad administration och även ökad osäkerhet hos användaren om licensens omfattning är detta knappast till gagn för någon. SAMI menar att det är viktigt att behovet av en skälig balans mellan rättighetshavarnas valfrihet och intresset av en effektiv förvaltning av rättigheterna bör komma till tydligt uttryck, om möjligt direkt i lagtexten. "Proportionalitetsprincipen" skulle t ex få tydligare genomslag om det i anslutning till förslagets 3 kap 1 § anges att objektiva skäl för en organisation att begränsa eller neka ett förvaltningsuppdrag exempelvis kan föreligga om den enskilda organisationen inte rent praktiskt och till rimliga kostnader kan efterkomma rättighetshavarens begäran.

Som påpekas i utredningen förutsätter bestämmelserna om rättighetshavarnas valfrihet att de kan välja mellan individuell eller kollektiv förvaltning och förslagets 3 kap 8 § klargör att bestämmelserna inte påverkar bestämmelser om en avtalslicens utsträckt verkan eller om obligatorisk kollektiv förvaltning enligt upphovsrättslagen. Här vill SAMI återkomma till vad som sagts ovan under p 1.1. om

tvångslicensen i 47 § och behovet av ett förtydligande av att den kollektiva ordningen följer direkt av lag och avser samtliga förfoganden som omfattas av inskränkningen.

I det här sammanhanget tycker SAMI att det kan vara relevant att understryka att EU-praxis på musikområdet redan innebär ett krav på likabehandling och icke-diskriminering och att Kommissionen vid flertal tillfällen påtalat vikten av proportionalitet (bl.a. Kommissionens rekommendation 2005/737/EG) vid bedömningen av omfattningen av rättighetshavarnas möjlighet att avgränsa, medge och ta tillbaka ett förvaltningsuppdrag. Även om praxis och Kommissionens rekommendation primärt tagit sikte på upphovsmännens förvaltning har organisationerna på utöversidan i stor utsträckning anpassat sin verksamhet i enlighet härmed. Inom ramen för det internationella samarbetet har dessa principer kodifierats och allmänt gäller idag att en utövare, utan begränsning till nationalitet eller hemvist kan välja att ansluta sig till valfri organisation, för ett eller flera territorier och även, inom ramen för de begränsningar som följer av ersättningsrättens karaktär, för alla eller begränsade typer av rättigheter eller kategorier av rättigheter. Dock menar SAMI att det följer av tvångslicensens konstruktion som en inskränkning av ensamrätten (användning erfordrar inget tillstånd) att individuell parallell-licensiering inte är möjlig, innebärande att artikel 5.3 (förslagets 3 kap 2 §) helt saknar bäring i relation till SAMI: s förvaltning av ersättningsrätten.

2.1.2. Medlemskap i kollektiva förvaltningsorganisationer m.m. (kap 7.3)

SAMI delar utredningens uppfattning att LEF på ett fullgott sätt motsvarar direktivets krav på "objektiva" medlemskriterier och stödjer följaktligen utredningens bedömning att några särskilda bestämmelser i detta hänseende inte behöver införas för förvaltningsorganisationer som bedrivs som ekonomisk förening, förslagets 4 kap 1 § st 1 och 4.

Även för ekonomiska föreningar införs bestämmelse om att medlemsvillkoren ska framgå av organisationens stadga som ska vara allmänt tillgänglig samt att avslag ska vara tydligt motiverade. Förslagets 4 kap 1 § st 2 och 3, tillstyrks av SAMI. SAMI har heller inga invändningar mot att medlemmar ska ges möjlighet att kommunicera med organisationen, delta i och utöva rösträtt vid medlemsstämma, på elektroniskt väg, förslagets 4 kap 2 §.

SAMI delar utredningens uppfattning att föreningslagens bestämmelser om medlemsregister uppfyller direktivets krav.

Beträffande definitionen av "medlem" har SAMI valt att kommentera denna i samband med utredningens förslag om bestämmelse om förutsättningar för att delta i och rösta vid stämman, se nedan 2.1.3.2.

2.1.3. Medlemsstämma (kap 7.8)

SAMI tillstyrker förslaget (kap 7.8.2) med följande kommentarer:

2.1.3.1. Utnämning av eller avskedande av styrelseledamöter

Beträffande stämmans rätt att besluta om utnämning av eller avskedande av styrelseledamöter vill SAMI särskilt framhålla att ekonomisk och administrativ stabilitet är av största vikt för organisationen. De frågor som en styrelse har att ta ställning till är ofta av komplex karaktär som tar tid att sätta sig in i. Det är därmed viktigt att förvalta den kunskap som byggs upp hos styrelsen över tid, inte minst med betänkande av att styrelseuppdraget omfattar ett ansvar för samtliga rättighetshavare som har rätt till del av insamlad ersättning.

SAMI delar utredningens bedömning att direktivets artikel 8 p.4 inte bör uppfattas som ett absolut krav på att ledamöterna måste väljas direkt av stämman utan endast att stämman ska fatta beslut om vad som ska gälla i detta avseende. SAMI delar följaktligen utredningens slutsats att föreningslagens bestämmelser om att styrelsen väljs av stämman om inte annat föreskrivs i stadgarna är förenliga med direktivets krav på att lagstiftningen ska garantera medlemmarna ett reellt inflytande över organisationens ledning. Detta bör dock framgå direkt i lagtexten.

Termen "avskeda" känns felaktigt i detta sammanhang. Termen passar bättre in i ett anställningsförhållande där möjligheten finns att faktiskt avskeda någon. I lagförslagets sammanhang

och i förhållande till föreningslagen, förefaller ett lämpligare ord vara att "entlediga" eller "avsätta". Det normala är att en styrelseledamot inte beviljas ansvarsfrihet eller inte blir aktuell för omval. Men att avskeda någon känns som en opassande översättning av direktivets "dismiss".

2.1.3.2. Medlems rätt att delta och utöva rösträtt

Beträffande frågan om möjligheten att begränsa medlems rätt att delta och utöva rösträtt på stämma vill SAMI anföra följande. Enligt SAMI:s stadgar kan en utövande konstnär som medverkat på inspelning som kan berättiga till ersättning under vissa förutsättningar inträda som medlem i föreningen. Rättighetshavare som på motsvarande sätt medverkat på en inspelning men som inte kvalificerar sig för medlemskap kan teckna ett anslutningsavtal med SAMI, enligt vilket SAMI på motsvarande sätt som för sina medlemmar företräder den anslutne. Såväl anslutna som medlemmar har rätt att närvara på föreningsstämma, dock att endast medlemmar kan utöva rösträtt. Under förutsättning att SAMI:s villkor för medlemskap inte innebär en mer omfattande begränsning än vad som följer av direktivets artikel 8 p 9 är det SAMIs bedömning att uppdelningen i medlemmar respektive anslutna rättighetshavare korresponderar mot direktivets uppdelning i medlemmar med- och medlemmar utan rösträtt och att de använda begreppen inte har någon semantisk bäring. SAMIs uppfattning är alltså att direktivet inte ställer krav på att SAMI ersätter befintliga anslutningsavtal med "medlemsavtal utan rösträtt". Givetvis, och som redan nämnts, allt under förutsättning att organisationen kan anses representera rättighetshavarna baserat på objektiva, transparenta och icke-diskriminerande kriterier och att kraven för att kvalificera sig för rösträtt inte är mer långtgående än vad som följer av direktivet (förslaget 5 kap 8 § st 2).

Om direktivet ändå kräver en ändring av nuvarande ordning, skulle det innebära en betydande administrativ omgång för SAMI att tvingas ersätta befintliga anslutningsavtal med medlemsavtal (utan rösträtt), varför ett klagörande i denna del behövs.

2.1.3.3. Ombud med fullmakt

Beträffande direktivets artikel 8 punkten 10 (förslaget 5 kap 10 §) om fullmakt, har utredningen bedömt att den begränsning av möjligheten att utse ombud som finns i föreningslagen är förenlig med direktivet (art 8 p 10 st 2) och att sådan begränsning alltså är tillåten för en organisation som bedriver sin verksamhet som ekonomisk förening. SAMI håller med om och stödjer denna tolkning. Om vem som helst ("valfri person eller enhet") kan ta emot flera fullmakter finns en uppenbar risk att personer som inte nödvändigtvis har medlemmarnas eller kollektivets bästa för ögonen, exempelvis kommersiella aktörer som ikläder sig rollen som agent, indirekt skaffar sig ett inflytande över verksamheten.

SAMI har ingen erinran mot utredarens förslag att ett ombud får företräda högst tre medlemmar på stämman.

2.1.3.4. Allmänna principer eller riktlinjer?

Utredningen har vid införandet av artikel 8.5 ersatt begreppet "allmänna principer" med "riktlinjer" (förslaget 5 kap 5 §) under åberopande av att begreppen kan anses synonyma, samt, såvitt SAMI förstår, för att bättre klargöra att stämman i o för sig kan välja att ställa längre gående kriterier för användningen av rättighetshavarmedel än de "allmänna principer" som krävs enligt direktivet. SAMI tycker inte att "riktlinjer" nödvändigtvis är det samma som "allmänna principer" och tycker inte heller att bestämmelsen vinner i tydlighet genom att ta bort "allmänna" (riktlinjer/principer). SAMI menar att direktivets ordalydelse i artikel 8.5 ("de allmänna principerna") bör användas i den svenska lagtexten.

2.1.3.5. Övervakningsfunktion och verksamhetsledning (kap. 7.9)

Som framgått ovan bedrivs SAMI som en ekonomisk förening.

Föreningens styrelse svarar för SAMIs organisation och förvaltning av föreningens angelägenheter enligt föreningslagen och SAMIs stadgar och styrelsens uppdrag innebär således såväl ett tillsyns- som ett ledningsansvar.

SAMIs ledning består av vd och en ledningsgrupp bestående ansvariga chefer för funktioner avseende insamling, distribution, IT, ekonomi, juridik och internationella relationer.

Vd leder verksamheten i enlighet med den instruktion för vd:s arbete som årligen antas av styrelsen samt styrelsens instruktioner från tid till annan. Vd ansvarar för att styrelsen får sådan information som är nödvändig för beslutsunderlag och är föredragande av denna information vid styrelsemötena. Vd håller också styrelsen, styrelsens arbetsutskott samt styrelsens ordförande informerad om organisationens finansiella ställning och utveckling.

SAMI delar utredningens uppfattning att direktivet inte uppställer krav på införande av särskilda bestämmelser om ett övervakningsorgan skilt och överordnat styrelsen och tillstyrker utredningens förslag avseende genomförande av direktivets artiklar 9 och 10 om övervakningsfunktion och skyldigheter för personer som leder verksamheten, förslaget kapitel 6.

Dock efterlyser SAMI närmare vägledning beträffande vilka situationer som kan innebära en intressekonflikt enligt 6 kap 6 § p.4.

2.2. Förvaltning av rättighetsintäkter (kap. 8)

2.2.1. Inkassering (kap 8.1.2)

SAMI tillstyrker förslaget avseende inkassering av rättighetsintäkter, och vill ge följande kommentarer.

2.2.1.1. Fördelning till rättighetshavarna och avdrag (kap. 8.3.2)

SAMI menar att utgångspunkten för diskussionen om fördelning av rättighetsintäkter alltid bör vara rättigheternas individuella karaktär – även i de fall där fråga är om en ersättningsrätt (exempelvis inskränkning av ensamrätt genom en tvångslicens som den i 47 § för utövare och producenter) eller en kompensationsvis ersättning för undantag från ensamrätten som i fallet med privatkopieringsersättning – och att detta bör gälla för såväl hanteringen av insamlade medel hos organisationen som fördelning och genombetalning.

Direktivet skiljer på åtgärder som begreppsmässigt utgör "fördelning" och åtgärder som utgör "avdrag" för förvaltningsavgifter och andra avdrag, exempelvis kulturella, sociala och utbildningsrelaterade tjänster. Fördelning är definitionsmässigt enligt direktivet inte ett avdrag och ett avdrag är följaktligen inte att betrakta som fördelning. För att uppnå tydlighet i detta hänseende bör t ex. begrepp som "kollektiv fördelning" inte användas i sammanhang där ersättningar används för t ex stipendier eller utbildningsverksamhet – även om de senare tjänsterna kan anses indirekt gynna rättighetshavarna definieras denna typ av avsättning som avdrag i direktivet, vilket i sin tur får bäring på bestämmelserna om beslutsordning, insyn och rapportering och även bestämmelserna avseende utväxling av ersättningar under s.k. representationsavtal med organisationer i andra länder. För SAMI, som har en omfattande internationell verksamhet, är definitioner av nu diskuterade slag av stor vikt. Om begreppen förstås olika i medlemsstaterna kan det komma att få oönskat genomslag i utväxlingen av ersättningar och i värsta fall drabba de av SAMI företrädde rättighetshavarna. Mot den bakgrunden menar SAMI att det är mycket viktigt att den svenska lagstiftaren noga följer implementeringsarbetet i andra medlemsstater.

I utredningen förs ett resonemang om i vilken utsträckning direktivet medger att en förvaltningsorganisation kan tillämpa och besluta valfri fördelningsprincip. Utredningen konstaterar att kraven på korrekt och omsorgsfull fördelning och betalning av utestående belopp, kamperat med reglerna som ålägger organisationen att vidta alla nödvändiga åtgärder för att identifiera och lokalisera rättighetshavare samt även den särskilda regleringen avseende användningen av belopp som inte kan fördelas, indikerar att fördelningen så långt som möjligt bör ske med utgångspunkt i den faktiska användningen. SAMI delar denna uppfattning. Individuell genombetalning av ersättning baserat på faktisk användning är av stor vikt för organisationens legitimitet i relation till rättighetshavarna men också i relation till användare och allmänhet. SAMI befarar att en alltför omfattande kulturell eller social verksamhet, bekostad av rättighetshavarmedel, ytterst kan leda till att organisationens ställning och/eller upphovsrättens konstruktion av individuella rättigheter kritiserar eller ifrågasätts.

Samtidigt är det en realitet att fördelning baserad på faktisk användning inte alltid är möjlig. Antingen för att användarrapportering saknas eller är bristfällig eller är alltför kostnads-/arbetskrävande. I dessa fall bör givetvis en s.k. analogifördelning vara tillåten. Även analogifördelning resulterar typiskt sett i individuell fördelning och betalning även om den inte fullt ut baseras på faktisk användning utan på underlag som kan antas spegla den faktiska användningen. SAMI menar att belopp som är föremål för analogifördelning begreppsmässigt sorterar under "fördelning", till skillnad från belopp som, av samma skäl, används för sociala eller kulturella ändamål (stipendier etc.) som ska betraktas som avdrag enligt direktivet.

Direktivet medger att avdrag görs för kulturella, sociala och utbildningsrelaterade tjänster, dock att sådana avdrag ska beslutas av årsstämman och redogöras för i en särskild insynsrapport. Eftersom andra avdrag än avdrag för förvaltningskostnader från intäkter från rättigheter som organisationen förvaltar genom representationsavtal endast får ske efter uttryckligt samtycke från den andra organisationen (ref. kap 9.2.2), torde det innebära att avdrag för kulturella, sociala och utbildningsrelaterade tjänster kan göras först då fördelning (faktisk- eller analogifördelning enligt beslutade riktlinjer) av utestående belopp skett, till skillnad från avdrag för förvaltningskostnader som normalt görs innan individuell fördelning skett. Beträffande fördelade ersättningar som kan hänföras till verk och prestationer av andra rättighetshavare än de som är direkt anslutna/medlemmar i organisationen kan dessa inte tas i anspråk för kulturella, sociala och utbildningsrelaterade tjänster med mindre samtycke finns.

2.2.1.2. Belopp som inte kan fördelas (kap. 8.3.2)

Beträffande frågan om när belopp ska anses utgöra belopp som inte kan fördelas önskar SAMI göra en jämförelse med dagens lagstiftning för att försäkra oss om att bestämmelserna har tolkats korrekt.

Upphovsrättslagen saknar idag särskilda regler om preskription av rättighetshavarens fordran på ersättning enligt 47§. Om någon ersättningsberättigad rättighetshavare inte kan identifieras eller lokaliseras reserveras ersättningar på visst sätt i upp till tio år. Den fordran som den utövande konstnären har på SAMI preskriberas enligt allmänna preskriptionsregler (preskriptionslagen, SFS 1981:130) och efter SAMIs regler tio år efter det år då nyttjandet skett. Det preskriberade beloppet återförs till fördelning på övriga ersättningsberättigade rättighetshavare inom samma avräkningsområde och tidsperiod.

Enligt direktivet ska den kollektiva förvaltningsorganisationen vidta alla nödvändiga åtgärder för att identifiera och lokalisera rättighetshavarna. Senast tre månader efter att den tidsfrist som anges i art. 13.1 (nio månader) har löpt ut, ska organisationen på visst sätt göra information om verk för vilka en eller flera rättighetshavare inte har identifierats eller lokaliserats tillgänglig för såväl rättighetshavare som organisationen företräder som för kollektiva förvaltningsorganisationer med vilka den har avtal. Om åtgärderna inte leder till resultat, ska förvaltningsorganisationen göra informationen tillgänglig för allmänheten senast ett år efter tremånadersperioden utgår. Vidare framgår av art. 13.4 att utestående belopp som inte kan fördelas till rättighetshavare *efter att det har gått tre år från slutet av de räkenskapsår då rättighetsintäkterna inkasserades, och under förutsättning att organisationen vidtagit alla de åtgärder som krävs* enligt art 13. 1-3, ska anses utgöra belopp som inte kan fördelas, och som medlemsstämman har att besluta om hur dessa ska användas, art. 8.5 p b.

SAMI uppfattar att detta är att betrakta som en preskriptionstid och att den hittills tillämpade preskriptionstiden om tio år enligt allmänna regler, ändras till en uttrycklig preskriptionsregel om tre år i enlighet med lex specialis. Det skulle innebära stor osäkerhet för en kollektiv förvaltningsorganisation om rättighetshavare skulle kunna framställa krav på ersättning även efter att organisationen bedömt att vissa utestående medel utgör belopp som inte kan fördelas och beslutat om användning av medlen. SAMI är av uppfattningen att en treårig preskriptionstid är till gagn för rättighetshavarna då organisationen inte längre behöver reservera stora belopp under en mycket lång period för den händelse rättighetshavare hör av sig och begär ersättning för nyttjande av ljudupptagning. En kortare preskriptionstid underlättar också internationellt eftersom SAMI är en av mycket få utövarorganisationer i världen som tillämpar en så pass lång preskriptionstid. Denna bristande harmonisering eller ömsesidighet har skapat en skevhet eller obalans i den internationella utväxlingen som missgynnar SAMI-anslutna rättighetshavare.

För SAMIs vidkommande är det av yttersta vikt att få bekräftat att det genom införandet av direktivet fortsättningsvis gäller en treårig preskriptionstid för belopp där rättighetshavarna inte har kunnat identifieras eller lokaliseras inom ramen för den tidsfrist som direktivet uppställer.

Med ovan kommentarer och begäran om förtydligande tillstyrker SAMI sammanfattningsvis de föreslagna bestämmelserna i kap. 7.

2.3. Förvaltning av rättigheter för andra kollektiva förvaltningsorganisationers räkning (kap 9)

SAMI tillstyrker förslaget (kap 9.1.2 och 9.2.2).

SAMI har en omfattande internationell samverkan med utövarsällskap i andra länder. Den svenska musikrepertoaren är i sann mening internationell och SAMI:s insamling från andra länder står för en inte obetydlig del av SAMI:s totala insamling (drygt 25 % av 2014 års rättighetsintäkter). Den praktiska utväxlingen av information avseende inspelningar och företrädde artister och musiker och ersättningar sker under s.k. bilaterala avtal eller vad som i direktivet benämns som representationsavtal. Även om den internationella utväxlingen på utövarsidan i huvudsak avser ersättningar som samlas in med stöd av legala licenser i respektive land, ofta av för ändamålet auktoriserade organisationer, är dessa nationella till sin natur, vilket innebär att organisationen behöver ett uttryckligt mandat från den individuella rättighetshavaren för att kunna utkräva ersättningar insamlade utomlands. Representationsavtalen omfattar, förutom detaljerade bestämmelser om hur krav ska framställas också bestämmelser om likabehandling (i relation till artister och musiker som företräds direkt av organisationen) och icke-diskriminering i förhållande till tillämpade tariffer, förvaltningsavgifter och fördelningsregler och tidpunkter för överföring av ersättningar och genombetalning till berörda artister och musiker.

SAMI välkomnar direktivets krav på uttryckligt samtycke för andra avdrag än avdrag för förvaltningsavgifter. Det är relativt vanligt förekommande att förvaltningsorganisationer på utövarområdet är engagerade i kulturella, sociala eller utbildningsrelaterade aktiviteter – i vissa fall med uttryckligt stöd av lag (organisationen ska eller får avsätta medel till denna typ av verksamhet), i andra fall med stöd av organisationens egna regelverk. Ofta görs avdragen för finansiering av aktiviteterna på toppen av inkasserade rättighetshavarmedel, innebärande att ersättningar som tillkommer utanförstående rättighetshavare (typiskt sett utländska rättighetshavare) också vidkänns avdrag utan stöd från rättighetshavarna eller deras organisationer. Eftersom förekomsten och omfattningen av denna typ av avdrag varierar mellan länderna uppstår en obalans som i praktiken av lätt insedda skäl inte ensamt löses av principen om icke-diskriminering (kravet på att alla ska ha samma tillgång till aktuell tjänst).

Med detta sagt, konstaterar SAMI att direktivet i skäl 28 anger att direktivet inte bör påverka avdrag enligt nationell rätt i fråga om aspekter som inte regleras i direktivet "såsom avdrag för kollektiva förvaltningsorganisationers tillhandahållande av "sociala tjänster" till rättighetshavare, förutsatt att dessa är förenliga med unionsrätten. SAMI ställer sig frågande till vad som avses här och känner viss oro över att detta "undantag" från samtycke kan komma att tolkas olika generöst av medlemsstaterna. För ett upprätthållande av principen om "icke-diskriminering" och för att säkerställa harmonisering i detta hänseende är det (även här) viktigt för den svenska lagstiftaren att noga följa implementeringsarbetet i andra medlemsstater.

2.4. Förhållande till användare (kap. 10)

SAMI tillstyrker förslaget och vill framhålla följande:

2.4.1. Licensieringsvillkor / Fastställande av tariffer (kap. 10.1.2)

Här finns anledning att peka på ersättningsrättens (47 §) karaktär av inskränkning i utövarens tillgänglighetsrätt enligt 45 §, d.v.s. bestämmelsens karaktär av en tvångslicens. Var och en får framföra och/eller överföra ljudupptagning utan förtida tillstånd, förutsatt att ersättning erläggs. Ersättningsskyldigheten följer direkt av 47 § och är alltså inte beroende av det träffats något avtal mellan SAMI (och IFPI) och musikanvändaren. Bestämmelsen omfattar nyttjandeformer med ett mycket stort antal användare och typiskt sett också ett stort antal rättighetshavare. Det innebär att fastställande av ersättningen ofta och nödvändigtvis måste innebära en standardisering av kompensationen i jämförelse med prissättning av nyttjande av en ensamrätt där det typiskt sett fastställs en individuell kompensation för ett konkret nyttjande.

Även om kollektivisering av anspråk och schablonisering av prissättningen är en naturlig följd av ersättningsrättens tillämpning, är det i praktiken dock nödvändigt att så långt som möjligt lösa ersättningsfrågan avtalsvägen genom att den som använder musik förbinder sig att löpande erlagga en ersättning som beräknas enligt en tariff som tillämpas i förhållande till branschen i fråga. De tariffer SAMI tillämpar för att beräkna den ersättning som ska utgå är oftast kollektivt framförhandlade, d.v.s. överenskomna med t ex. en organisation eller myndighet som kan anses representativ för den aktuella branschen. Exempel på denna typ av grundtariffer är butikstariffen, framförhandlad med Köpmannaförbundet (idag Svensk Handel), hotell- och restaurangtariffen, framförhandlad med SHR (idag Visita) och kommundariffen, framförhandlad med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Rättsligt sett är det klarlagt att tariffer som är resultatet av förhandlingar med en representativ branschorganisation ska presumeras vara skäliga, om inte annat visas. Av prop. 1960:17 s 250 framgår att tanken redan från början var att de organisationer som företrädde rättighetshavarna skulle förhandla med musikanvändarna om storleken av den ersättning som skulle utgå enligt 47 §, något som senare skulle bekräftas av Högsta Domstolen (NJA 1968 s 104). Av domstolens resonemang framgår att utgångspunkten är att det är parterna som är bäst lämpade att disponera över sina förhållanden och att bedöma ersättningens skälighet. Tariffer som tagits fram genom kollektiva förhandlingar ska enligt stadgad praxis presumeras vara skäliga också i relation till utanförstående användare. För branscher där det saknas en "central" förhandlingspart måste SAMI kunna fastställa tariffer ensidigt och någon förhandlingsskyldighet kan inte anses föreligga. Tarifferna ska motsvara "marknadsvärdet" för användaren och användare inom samma bransch ska så långt som möjligt behandlas lika.

SAMI uppfattar inte att direktivet innebär krav på en annan ordning än vad som redan gäller på upphovsrättsområdet, d.v.s. avtalsfrihet. SAMI har inga invändningar mot utredarens förslag och anser att lagtexten bör formuleras i nära anslutning till direktivets text.

2.4.2. Användarens rapporteringsskyldighet (kap 10.2.2)

De intäkter som SAMI samlar in, tillhör i slutändan rättighetshavarna och det är därför av yttersta vikt att SAMI utövar omsorg vid sin inkassering, förvaltning och fördelning av desamma. En förutsättning för att SAMI ska kunna fördela insamlade medel på ett korrekt sätt är att SAMI erhåller information om vad som spelats och i vilken omfattning inspelningen använts. Tillgången på information är också en grundförutsättning för att SAMI ska kunna uppfylla direktivets krav på en effektiv, transparent och korrekt rättighetsförvaltning. Att rapporteringen ska ske enligt i förväg fastställda eller överenskomna tidsangivelser och format är avgörande för att SAMI ska kunna respektera de fastställda tidsfristerna för fördelning av utestående belopp och för att ersättningen så långt som det är möjligt ska tillkomma rätt person, d.v.s. den person vars rättigheter tagits i anspråk. SAMI som vid upprepade tillfällen såväl under utredningens gång (skrivelse 2014-09-01 samt 2014-10-28), liksom i tiden innan föreliggande direktiv, påpekat det absurda i att tvingas förhandla och i vissa fall betala för rapportering av nyttjande och bett om lagstiftarens stöd i denna del, uppskattar att direktivet nu öppnar för en rapporteringsskyldighet.

I skrivelser som inkommit till utredningen har bl.a. KB påtalat att det är ogörligt att lämna information på verksnivå bl.a. mot bakgrund av att KB inte har detaljerad information om de verk och andra alster

som används. KB som i huvudsak ägnar sig åt massdigitalisering i syfte att bevara och tillgängliggöra material som finns i bibliotekets samlingar, känns inte som en relevant företrädare för en användare inom SAMIs verksamhetsområde. SAMI inser förstås också att det inte i alla lägen och på alla områden är görligt att lämna nyttjanderapportering, och att det ibland – även om det är görligt – inte är motiverat mot bakgrund av den kostnad och den tid som i så fall måste läggas ner. Även Spotify och IT & Telekomföretagen har i skrivelser till utredningen påtalat svårigheter med att tillhandahålla rapporter och att dessa ska begränsas till vad som är tillgängligt för användarna. Mot bakgrund av att det idag finns tillgång till datasystem och monitoreringstjänster som särskilt tagits fram för användning för massutnyttjanden på musikområdet och som relativt enkelt och utan större kostnader kan registrera nyttjanden på spårnivå, menar SAMI att det är rimligt att också användarsidan tar ett reellt ansvar för att den kollektiva förvaltningen av rättigheter fungerar effektivt. Alldeles särskilt som detta i förlängningen också måste antas ligga i deras intresse.

På området för offentligt framförande (musik i butik, restaurang e.t.c.) är det idag vanligt förekommande att den som de facto upphovsrättsligt ansvarar för det offentliga framförandet i sin tur använder sig av en musikleverantörstjänst som t.ex. Spotify Business/Soundtrack Your Brand, Wimp Pro, Royal Streaming, Funktionell musik el. dyl. Dessa tjänster "skräddarsyr" ofta musiken för att passa den verksamhet som kunden har och har dessutom som huvudregel redan ett redovisnings-/rapporteringsansvar i relation till royaltybärande artister, förlag och musik-/skivbolag d.v.s. de aktörer som primärt upplåtit sin ensamrätt till musikleverantören. Detta är enligt SAMIs mening typiska exempel på där relevant information om musikanvändning på ett tämligen detaljerat plan bör kunna inhämtas och som följaktligen bör omfattas av rapporteringsplikten även i de fall där SAMI inte har en direktrelation till leverantören av musik. Att i sådana fall hävda att informationen inte finns tillgänglig för användarna känns inte rimligt. SAMI menar att bedömningen av vad som kan anses "tillgängligt" för användaren måste göras med hänsyn tagen till vem användaren är.

SAMI tillstyrker förslaget om rapporteringsskyldighet för användaren men önskar även tillagt att denna ska ske utan kostnad för organisationen.

2.4.3. Framställarens ansvar

SAMI har i skrivelse (2014-09-01 samt 2014-10-28) till utredningen även efterfrågat en informationsplikt för framställare (på musikområdet typiskt sett musikbolag/skivbolag). Denna begäran grundar sig på att de spelrapporter som SAMI får från exempelvis ett radioföretag inte ensamt är tillräckliga för att fastställa samtliga medverkande på en inspelning. Förutom information om titel och huvudartist och eventuell annan information (skivmärke, utgivningsår etc.) som användaren rimligtvis har eller kan få tillgång till, behöver SAMI för att säkerställa en korrekt fördelning, information om övrig medverkan (uppgift om samtliga medverkande och på vilket sätt de bidragit till inspelningen), var och när inspelningen gjordes, ISRC eller andra relevanta identifieringskoder för inspelningen m.m. Såsom ansvarig för inspelning och utgivning är framställaren normalt den aktör som har närmast till denna information. Mot den bakgrunden menar SAMI att införande av en bestämmelse enligt vilken en framställare åläggs en skyldighet att, på begäran av en behörig kollektiv förvaltningsorganisation, tillhandahålla information som är relevant för att organisationen ska kunna identifiera berörda rättighetshavare är motiverad.

Utredaren har inte närmare kommenterat SAMI:s skrivelse i denna del. SAMI är medveten om att direktivet inte omfattar en informationsplikt för framställare, men menar att införandet av en sådan ligger väl i linje med direktivets övergripande syfte att säkerställa en hög standard för kollektiv rättighetsförvaltning. Genom att bidra till organisationernas möjligheter att i ännu större omfattning identifiera utövare och upphovsmän vars prestationer och verk används, säkerställs kraven på korrekt och omsorgsfull fördelning och betalning av utestående belopp.

2.5. Insyn och rapportering (kap. 11)

SAMI tillstyrker de föreslagna bestämmelserna om insyn och rapportering (kap.11.1.2, 11.2.2, 11.3.2, 11.4.2 och 11.5.2) och vill lämna följande kommentarer.

Öppenhet avseende organisationens verksamhet och förvaltning är en självklar förutsättning för verksamhetens legitimitet och förtroende hos rättighetshavare och användare. Hur detaljerad informationen bör vara måste dock vägas mot behovet av information hos rättighetshavare, andra sällskap, användare och ytterst allmänheten och kostnaderna som är förenade med tillhandahållandet. Även här måste vikten av en rimlig balans mellan rättighetshavarnas rättigheter och den individuella organisationens förutsättningar för att kunna bedriva en kostnadseffektiv förvaltning (ovan under rubriken Allmänt om direktivet och dess syfte) tas i beaktande vid bedömningen av på vilken detaljnivå redovisning ska ske. För att använda SAMI och SAMI:s insamling på offentlig framförande-området som ett exempel, så skulle teoretiskt intäktströmmarna kunna brytas ner och redovisas för varje enskild enhet som använder musik (varje butik, frisersalong, restaurang o s v), något som skulle ta omfattande administrativa resurser i anspråk men knappast gagna syftet med insynsbestämmelserna. Det är, menar SAMI, rimligt att utgå ifrån att insamlade ersättningar kan redovisas som "offentlig framförande", givetvis med information om vilka branscher eller typ av verksamheter som omfattas av insamlingen. På motsvarande sätt är det förenat med stora kostnader att bryta ner kostnader på en sådan detaljnivå, och även dessa bör därför kunna redovisas för offentlig framförande-området som sådant.

2.6. Efterlevnad, registrering och tillsyn (kap. 14)

2.6.1. Skadeståndsansvar (kap. 14.5.2)

SAMI har uppfattat att utredarens förslag rörande styrelseledamöters och VD: s skadeståndsansvar är avsett att motsvara vad som gäller enligt de allmänna associationsrättsliga bestämmelserna (för SAMI: s del LEF), vilket SAMI menar är rimligt. Den föreslagna lagtexten kopplar dock ansvaret till "överträdelse av denna lag" vilket kan uppfattas som ett mer omfattande skadeståndsvar än vad den associationsrättsliga regleringen föreskriver. Det är självklart mycket viktigt att berörda personer vet vilka skyldigheter och vilket ansvar som följer med befattningen som styrelseledamot och i förekommande fall VD. Det måste klart framgå av lagtexten att skadeståndsansvaret inte är avsett att vara mera omfattande än vad som gäller enligt det associationsrättsliga regelverket.

SAMI avstyrker alltså att förslaget införs på det sätt som föreslagits av utredaren.

2.6.2. Registreringsskyldighet (kap.14.7.2)

SAMI delar utredarens uppfattning att det inte bör införas något krav på tillstånd för att få driva kollektiv förvaltning som kollektiv förvaltningsorganisation.

Beträffande registreringsskyldigheten har SAMI svårt att ha en uppfattning eftersom utredaren inte närmare anger vad som ska ingå i registreringen, utan föreslår att det istället bör meddelas genom föreskrifter. Inte heller framgår vad rättsverkningarna av en registrering är – innebär en registrering att organisationen presumeras uppfylla kriterierna för en kollektiv förvaltningsorganisation? Och vad blir konsekvensen av att en organisation "felaktigt" ansett sig inte vara en kollektiv förvaltningsorganisation och därför inte registrerat sig? SAMI ställer sig avvisande till ett registreringsförfarande om det blir administrativt betungande och/eller kostnadskrävande eller annars utformas på ett sätt som i praktiken indirekt innebär en form av tillståndsförfarande.

2.6.3. Tillsynsmyndighet (kap. 14.8)

Beträffande inrättande av en tillsynsmyndighet har SAMI principiellt inga invändningar mot tillsyn, förutsatt att denna blir klart definierad och begränsas till efterlevnad av de bestämmelser som kan definieras som rörelse- eller offentligrättsliga till sin karaktär och vidare att tillsynen bedrivs på ett sätt som inte blir alltför administrativt betungande eller kostnadsdrivande. SAMI utgår härvidlag från att

tillsynen i huvudsak bör kunna ske genom kontroll av att organisationen iakttar sina skyldigheter avseende insyn och rapportering relevanta bestämmelser i (förslagets) 10 kap.

SAMI tillstyrker PRV som tillsynsmyndighet.

2.6.3.1. Finansiering (kap. 14.9.2)

SAMI tillstyrker skattefinansiering och avstyrker följaktligen avgiftsfinansiering av tillsynsverksamheten.

2.7. Konsekvenser (kap. 16)

2.7.1. Administrativa och andra kostnader

Direktivet ska vara genomfört i svensk lag senast den 10 april 2016. Det innebär att den tid organisationerna har på sig att praktiskt anpassa verksamheten i enlighet med den nya lagen är extremt kort. Förutom anpassningar som kräver stämmobeslut och förändring av vissa administrativa rutiner kommer införandet, som SAMI redan påpekat i utredningen, också innebära väsentliga investeringar framförallt i satsningar på modernisering av befintliga it-system och/eller investeringar i helt nya system.

Att förändra eller köpa in nya system och sätta den kravspecifikation som krävs, kommer att ta både tid och stora resurser i anspråk vilket gör att SAMI är orolig för hur man ska kunna förhålla sig till den tidsram för lagens införande som ställs.

Stockholm den 12 augusti 2015

Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation, SAMI

Stefan Lagrell, VD